

*HUOM! Jos aloitat kanteleopinnot suurkanteleella, voit siirtyä sivulle 4 kohtaan 1.
Startti (koti- tai konserttikantele)*

1 STARTTI (5-, 10- tai 11-kielinen kantele)

1.1 Soittimeen tutustuminen ja soiton alkeet

- Osataan nimetä soittimen osat
- Osataan käsitellä ja pitää huolta soittimesta kotona
- Tunnistetaan kanteleperheeseen kuuluvat soittimet
- Osataan hakea luonteva soittoasento (istuma-asento, sopivan korkuinen tuoli ja käsien asento)
- Löydetään vahva soittokosketus
- Osataan säilyttää perussyke
- Osataan näppäilysoiton sormijärjestys
- Osataan perussoinnut (I, IV, V) ja säestää niillä
- Osataan soittaa helppoja melodioita
- Osataan toteuttaa yksinkertaisia improvisaatioita

1.2 Harjoittelu

- Löydetään säännöllinen rytmi kotiharjoitteluun, nuori soittaja kotiväen tuella

1.3 Esiintyminen

- Esitetään tai tallennetaan vähintään yksi kappale

Suoritus

- Harjoitellaan ohjelmistoon viisi erityylistä kappaletta (opiskelu sekä kuulonvaurasesti että nuottikuvasta), joista vähintään yksi on esitetty tai tallennettu.

2 INTRO (10- tai 11-kielinen kantele)

2.1 Soittotekniikka

- Osataan soittaa rytmisesti ja tempollisesti 1-tasoa vaativampia näppäilykappaleita
- Osataan säestää perussoinnuilla (I, IV, V), lisäksi tutustutaan myös muihin sointuasteisiin
- Tutustutaan sulkutyylisoittoon
- Hallitaan voimakas (forte) ja hiljainen (piano) soittokosketus
- Osataan soittaa erilaisia efektiäänä (esim. huilu- ja mattaään)et
- Tutustutaan virittämiseen korvakuulolta (duuri/molli) sekä viritysmittarilla

2.2 Musiikin hahmotus

- Osataan transponoida yksinkertainen melodia toiseen sävellajiin
- Tunnistetaan ja hallitaan kuulonvaraisesti sointuasteet I ja V
- Osataan säestää ennestään tuntematonta melodiaa korvakuulolta

2.3 Harjoittelu

- Hallitaan säännöllinen kotiharjoittelu myös itsenäisesti
- Hallitaan harjoittelu myös tallenteen kanssa

2.4 Improvisaatio

- Toteutetaan improvisaatiota eri lähtökohdista (esim. sointupohja, borduna tai kuvaimpro)

2.5 Esiintyminen

- Esitetään tai tallennetaan vähintään kaksi kappaletta

2.6 Yhteissoitto

- Aloitetaan mahdollisuuksien mukaan yhteismusisointi duona tai osana isompaa kokonaisuutta

Suoritus

- Harjoitellaan ohjelmistoon vähintään 10 erityylistä kappaletta (opiskelu sekä

- kuulonvaraisesti että nuottikuvasta), joista vähintään kaksi esitetään tai tallennetaan
 - Voidaan laatia oma pienimuotoinen sävellys tai sovitus
-

SIIRTYMÄVAIHE ISOON KANTELEESEEN

Tekniikka

- Osataan nimetä ison kanteleen osat
- Osataan käsitellä ja pitää huolta soittimesta kotona
- Osataan hakea luonteva soittoasento (istuma-/seisoma-asento, sopivan korkeuinen pöytä ja tuoli ja käsien asento)
- Löydetään vahva soittokosketus
- Tutustutaan erilaisiin sammutustekniikoihin
- Osataan säestää itse soitettuja helppoja melodioita
- Osataan C-duuriasteikko ja löydetään se kanteleesta
- Osataan toteuttaa yksinkertaisia improvisaatioita
- Hallitaan voimakas (forte) ja hiljainen (piano) soittokosketus
- Osataan soittaa erilaisia efektiäänä (esim. huilu- ja mattaäänit)

Musiikin hahmotus

- Tunnistetaan eri oktaavialat omasta soittimesta
- Tunnistetaan ja hallitaan kuulonvaraisesti sointuasteet I ja V

Huom! Jos olet aloittanut kanteleopinnot pienkanteleilla, voit nyt siirtyä kohtaan 3. MUSIKANTTI (koti- tai konserttikantele)

1 STARTTI (koti- tai konserttikantele)

1.1 Soittimeen tutustuminen ja soiton alkeet

- Osataan nimetä soittimen osat
- Osataan käsitellä ja pitää huolta soittimesta kotona
- Tunnistetaan kanteleperheeseen kuuluvat soittimet

- Osataan hakea luonteva soittoasento (istuma- ja seisoma-asento, sopivan korkeinen pöytä ja tuoli ja käsien asento)
- Löydetään vahva soittokosketus
- Tutustutaan erilaisiin sammutustekniikoihin
- Osataan säilyttää perussyke
- Osataan säestää itsesoitettuja helppoja melodioita (vasemman ja oikean käden eri tehtävät)
- Osataan C-duuriasteikko ja löydetään se kanteleesta
- Osataan toteuttaa yksinkertaisia improvisaatioita

1.2 Harjoittelu

- Löydetään säännöllinen rytmi kotiharjoitteluun, nuori soittaja kotiväen tuella

1.3 Esiintyminen

- Esitetään tai tallennetaan vähintään yksi kappale

Suoritus

- Harjoitellaan ohjelmistoon viisi erityylistä kappaletta (opiskelu sekä kuulonvaraisesti että nuottikuvasta), joista vähintään yksi esitetään tai tallennetaan

2 INTRO (koti- tai konserttikantele)

2.1 Soittotekniikka

- Harjoitetaan edelleen erilaisia sammutustekniikoita
- Osataan säestää itsesoitettua melodiaa
- Hallitaan voimakas (forte) ja hiljainen (piano) soittokosketus
- Osataan soittaa erilaisia efektiäänä (esim. huilu- ja mattaään)et
- Tutustutaan virittämiseen korvakuulolta ja viritysmittarilla

2.2 Musiikin hahmotus

- Tunnistetaan eri oktaavialat omasta soittimesta
- Osataan transponoida yksinkertainen melodia toiseen sävellajiin
- Tunnistetaan ja hallitaan kuulonvaraisesti sointuasteet I ja V

- Osataan säestää ennestään tuntematonta melodiaa korvakuulolta, sävellajit soitinkohtaisesti

2.3 Harjoittelu

- Hallitaan säännöllinen kotiharjoittelu myös itsenäisesti
- Osataan harjoitella myös tallenteen kanssa

2.4 Improvisaatio

- Osataan toteuttaa improvisaatiota eri lähtökohdista (esim. sointupohja, borduna tai kuvaimpro)

2.5 Esiintyminen

- Esitetään tai tallennetaan vähintään kaksi kappaletta

2.6 Yhteissoitto

- Aloitetaan yhteismusisointi duona tai osana isompaa kokonaisuutta

Suoritus

- Harjoitellaan ohjelmistoon vähintään 10 erityylistä kappaletta (opiskelu sekä kuulonvaraisesti että nuottikuvasta), joista vähintään kaksi on esitetty tai tallennettu
- Voidaan laatia oma pienimuotoinen sävellys tai sovitus

3 MUSIKANTTI (koti- tai konserttikantele)

3.1 Soittotekniikka

- Hallitaan yksinkertainen viputekniikka käytössä olevan soittimen mahdollisuuksien mukaan
- Hallitaan eri sammutustekniikoiden perusteet
- Osataan virittää kanteletta viritysmittarilla ja korvakuuloisesti
- Osataan toteuttaa dynaamisia vaihteluja

3.2 Musiikin hahmotus

- Tutustutaan kansanmusiikin peruskomppeihin (humppa ja valssi)
- Osataan säestää ennestään tuntematonta melodiaa korvakuulolta (käytössä sävellajit 2# ja 2b tai kanteleen mahdollisuuksien mukaan)
- Hahmotetaan musiikillisia rakenteita kuuntelemalla
- Tunnistetaan ja hallitaan kuulonvaraisesti sointuasteet I, IV ja V

3.3 Harjoittelu

- Hallitaan säännöllinen kotiharjoittelu myös itsenäisesti
- Ymmärretään harjoittelun tavoitteet
- Tutustutaan erilaisiin harjoittelutapoihin

3.4 Improvisaatio

- Toteutetaan improvisaatioita eri lähtökohdista (esim. pentatoninen ja moodipohjaiset asteikot)
- Tutustutaan muunteluun

3.5 Esiintyminen

- Esitetään tai tallennetaan vähintään kolme kappaletta tai oma minikonsertti tai muu laajempi kokonaisuus

3.6 Yhteissoitto

- Osallistutaan yhteismusisointiin

Suoritus

- Harjoitellaan ohjelmistoon runsaasti ja monipuolisesti erityylisiä kappaleita (opiskelu sekä kuulonvaraisesti että nuottikuvasta), joista vähintään kolme esitetään tai tallennetaan)
- Halutessaan oppilas voi sisällyttää suoritukseen myös oman sävellyksen, improvisaation, sovituksen tai muun musiikillisen tuotoksen.

4 TULKITSIJÄ (käytössä mielellään konserttikantele)

4.1 Soittotekniikka

- Syvennetään sammutustekniikoiden osaamista
- Hallitaan konserttikanteleen viputekniikan perusteet
- Osataan virittää kantele opettajan avustuksella
- Osataan toteuttaa oman harkinnan mukaista musiikin tulkintaa
- Löydetään ja osataan käyttää erilaisia sävyjä ja efektejä
- Annetaan oppilaalle mahdollisuus tutustua toiseen kanteleensoittotyyliin (pienkantele, ison kanteleen lyhyt sivu, Saarijärven kantele tms.)
- Tutustutaan äänentoistoon ja oman soittimen mikitykseen (musiikkitekнологia)

4.2 Musiikin hahmotus

- Hallitaan kansanmusiikin peruskomppeja (humppa, valssi, sottiisi/jenkka)
- Osataan säestää ennestään tuntematonta melodiaa korvakuulolta (käytössä sävellajit 4# ja 4b (harmoniset ja luonnolliset mollit)
- Tutustutaan eri moodeihin (mm. kirkkosävellajit ja pentatoninen asteikko)
- Hallitaan sointuasteita laajemmin (I, VI, IV, II, V)
- Osataan soinnuttaa erilaisia melodioita

4.3 Harjoittelu

- Hallitaan säännöllinen kotiharjoittelu ja erilaisia harjoittelutapoja

4.4 Improvisaatio

- Tutustutaan pienten sävellysten laatimiseen improvisaation kautta
- Hallitaan muuntelun perusteet

4.5 Esiintyminen

- Esitetään tai tallennetaan vähintään kolme pikkukappaletta tai oma minikonsertti tai muu laajempi kokonaisuus
 - osa kappaleista soittokaverin tai kokoonpanon kanssa
 - kokonaisuudessa mukana myös improvisaatiota

4.6 Yhteissoitto

- Osallistutaan yhteismusisointiin

Suoritus

- Harjoitellaan ohjelmistoon runsaasti ja monipuolisesti erityylisiä kappaleita (opiskelu sekä kuulonvaraisesti että nuottikuvasta), joista vähintään kolme esitetään tai tallennetaan.
 - Ohjelmisto voi sisältää myös itse etsittyä ohjelmistoa
 - Halutessaan oppilas voi sisällyttää suoritukseen myös oman sävellyksen, improvisaation, sovituksen tai muun musiikillisen tuotoksen
 - Valmistamaton säestystehtävä I, IV, V –asteilla
-

5 TAITAJA (käytössä konserttikantele)

5.1 Soittotekniikka

- Hallitaan ja osataan soveltaa sujuvasti konserttikanteleen viputekniikkaa
- Osataan hyödyntää opittua soittotekniikkaa musiikin tulkitsemisessä
- Osataan hyödyntää tempollisia ja dynaamisia vaihteluja musiikin tulkinnassa
- Osataan virittää oma soitin
- Tutustutaan toiseen kanteleensoittotyyliin
- Hallitaan laajoja musiikillisia kokonaisuuksia
- Ylläpidetään ja kehitetään musiikkiteknologista osaamista

5.2 Musiikin hahmotus

- Hallitaan laajemmin kansanmusiikin peruskomppeja (valssi, polska, sottiisi, jenkka, humppa, polkka)
 - Osataan säestää kansanmusiikin perustanssilajeja elävästi ja monipuolisesti
 - Osataan säestää ennestään tuntematonta melodiasävellystä korvakuulolta (käytössä sävellajit 7# ja 7b (harmoniset ja luonnolliset mollit), kuitenkin soittimen mahdollisuudet huomioon ottaen)
 - Hallitaan ja osataan käyttää yleisimpiä moodeja (kirkkosävellajit, pentatoniset asteikot)
 - Nuotinnetaan yksi kappale oman soittimen kanssa
-

5.3 Harjoittelu

- Osataan valita itsenäisesti harjoitusmetodeja kappaleiden haastaviin kohtiin
- Osataan hyödyntää oman soiton kuuntelemista harjoitusmenetelmänä (tallenteen tekeminen)

5.4 Improvisaatio

- Toteutetaan improvisaatio-, säestys- ja muuntelutehtäviä eri sävellajeissa

5.5 Esiintyminen

- Esitetään tai tallennetaan neljä kappaletta tai oma konsertti tai muu laajempi kokonaisuus
 - osa kappaleista soittokaverin tai kokoonpanon kanssa
 - kokonaisuudessa mukana myös improvisaatiota
 - mukana myös muu kuin pääsoittotyyli

5.6 Yhteissoitto

- Toteutetaan esiintymisiä kokoonpanon kanssa

Suoritus

- Harjoitellaan ohjelmistoon runsaasti ja monipuolisesti erityylisiä kappaleita (opiskelu sekä kuulonvaraisesti että nuottikuvasta), joista vähintään neljä esitetään tai tallennetaan.)
- Ohjelmisto voi sisältää myös itse etsittyä ohjelmistoa
- Yhden kappaleen sovittaminen (esim. soinnutus, toinen ääni, rakenne tms.)
- Valmistamaton säestystehtävä I, IV, V –asteilla

6 SYVENTÄVÄT OPINNOT: MATKALLA MESTARIKSI, solistinen opintokokonaisuus

6.1 Soittotekniikka

- Syvennetään konserttikanteleen viputekniikan hallintaa ja soveltamista

- Hyödynnetään opittua soittotekniikkaa sekä tempollisia ja dynaamisia vaihte-
luja itsenäisesti musiikin tulkinnessa
- Syvennetään osaamista toisessa kanteleensoittotyylissä ja/tai tutustuminen uu-
siin kanteleensoittotyyleihin
- Hallitaan laajoja musiikillisia kokonaisuuksia
- Ylläpidetään ja kehitetään musiikkiteknologista osaamista

6.2 Musiikin hahmotus

- Hallitaan ja osataan käyttää yleisimpiä moodeja (kirkkosävellajit, pentatoniset
asteikot)
- Tunnistetaan kansanmusiikille ominaisia piirteitä kuuntelun kautta
- Tutustutaan nykykanteleensoittajien musiikkiin eri kanavia seuraamalla

6.3 Harjoittelu

- Osataan asettaa itselle tavoitteita, jotka saavutetaan valitsemalla ja toteutta-
malla sopivia harjoitusmetodeja

6.4 Improvisaatio

- Toteutetaan improvisaatiota rohkeasti erilaisia keinoja käyttäen

6.5 Esiintyminen

- Valmistetaan oma soolo- tai yhtyekonsertti

6.6 Yhteissoitto

- Toteutetaan esiintymisiä kokoonpanon kanssa

Suoritus

- Lopputyö päättää musiikkiopisto-opinnot ja se arvioidaan osana syventävien
opintojen kokonaisuutta. Lopputyö voi olla yksilö- tai ryhmäesitys tai sävellys-
kokonaisuus. Lopputyö sisältää kirjallisen työsuunnitelman ja -selosteen.
- Lopputyön ohjelmisto kootaan oppilaan omat mielenkiinnon kohteet huomioi-
den ja voi sisältää musiikkia myös kansanmusiikkityylien ulkopuolelta. Ohjel-
misto sisältää myös oppilaan omia sovituksia ja/tai sävellyksiä tai muuta oppi-
laan itse tuottamaa musiikkia.